

Γενικό Σύστημα Υγείας (“ΓΕΣΥ”)

Γενικό Σύστημα Υγείας («ΓΕΣΥ»)

Εισαγωγή

Το Γενικό Σύστημα Υγείας («ΓΕΣΥ») εισάγεται στην Κύπρο μέσα στο 2019 και αντικαθιστά το υφιστάμενο δημόσιο σύστημα υγείας. Οι ασθενείς θα έχουν το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής για τον παροχέα υπηρεσιών υγείας από τον ιδιωτικό καθώς και τον δημόσιο τομέα υγείας από παροχείς που θα είναι εγγεγραμμένοι στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας («ΟΑΥ»).

Το ΓΕΣΥ είναι ένα εθνικό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης, χρηματοδοτούμενο κυρίως μέσω υποχρεωτικών εισφορών μισθωτών, εργοδοτών, αυτοτελώς εργαζομένων, συνταξιούχων, εισοδηματιών και του ίδιου κράτους.

Δικαιούχοι για παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης

Οι δικαιούχοι για συμμετοχή στο ΓΕΣΥ, όπως καθορίζονται στον σχετικό νόμο, παρατίθενται πιο κάτω:

1. πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας
2. πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι μισθωτός εργαζόμενος ή μη μισθωτός εργαζόμενος στην Κύπρο ή διατηρεί αυτή την ιδιότητα ή έχει αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην Κύπρο
3. πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος έχει αποκτήσει νόμιμα το δικαίωμα μόνιμης διαμονής του στις ελεγχόμενες περιοχές της Κύπρου
4. πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος έχει αποκτήσει νόμιμα δικαίωμα ίσης μεταχείρισης στους κλάδους της κοινωνικής ασφάλισης
5. αναγνωρισμένος πρόσφυγας ή πρόσωπο με καθεστώς συμπληρωματικής προστασίας
6. πρόσωπα τα οποία είναι μέλη των οικογενειών προσώπων που καθορίζονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 πιο πάνω
7. πρόσωπα τα οποία είναι μέλη των οικογενειών προσώπων που καθορίζονται στη παράγραφο 3 πιο πάνω και που έχουν αποκτήσει νόμιμα το δικαίωμα μόνιμης διαμονής στις ελεγχόμενες περιοχές της Κύπρου
8. κάθε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας ο οποίος έχει τη συνθήκη διαμονή του στο έδαφος των Βρετανικών βάσεων στην Κύπρο, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο είναι μέλος της οικογένειάς τους.

‘Μέλος οικογένειας προσώπου’ σημαίνει τον/την σύζυγο, τέκνα κάτω των 21 ετών καθώς και τέκνα άνω των 21 ετών που συντηρούνται από το πρόσωπο αυτό.

Έναρξη καταβολής εισφορών στο ΓΕΣΥ

Η καταβολή των εισφορών αρχίζει από την 1η Μαρτίου 2019 και αρχικά οι εισφορές θα καλύπτουν μόνο εξωτερικούς ασθενείς, ενώ από την 1η Μαρτίου 2020 οι εισφορές αυξάνονται ούτως ώστε να καλύπτουν τόσο εξωτερικούς όσο και εσωτερικούς ασθενείς.

Συνοπτικός πίνακας εισφορών

Κατηγορία	Πεδίο εφαρμογής	Από 1 Μαρτίου 2019	Από 1 Μαρτίου 2020
(α) Μισθωτοί (όπως καθορίζονται στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο)	Αποδοχές μισθωτού	1.70%	2.65%
(β) Εργοδότες	Αποδοχές μισθωτού	1.85%	2.90%
(γ) Αυτοτελώς εργαζόμενοι	Συνολικά εισόδημα από επιχείρηση	2.55%	4.00%
(δ) Συνταξιούχοι	Σύνταξη	1.70%	2.65%
(ε) Κάθε πρόσωπο που κατέχει ή ασκεί οποιαδήποτε αξίωμα	Αμοιβή αξιωματούχου	1.70%	2.65%
(στ) Η Κυπριακή Δημοκρατία ή φυσικά / νομικά πρόσωπα υπεύθυνα για την αμοιβή λειτουργιών / αξιωματούχων	Αμοιβή αξιωματούχου	1.85%	2.90%
(ζ) Άτομα που εισπράττουν ενοίκια, τόκους, μερίσματα και άλλα εισοδήματα που δεν αναφέρονται πιο πάνω	Ενοίκια, τόκοι, μερίσματα κτλ	1.70%	2.65%

Η Κυπριακή Δημοκρατία καταβάλλει στο Ταμείο του ΓΕΣΥ ποσοστό 1.65% από την 1 Μαρτίου 2019 (αυξανόμενο στο 4.70% από την 1 Μαρτίου 2020) πάνω στα ποσά για τα οποία καταβάλλονται εισφορές στο ΓΕΣΥ με βάση τις παραγράφους (α), (γ), (δ) και (ε) πιο πάνω.

Ορισμός μισθωτού

Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος ορίζει ως μισθωτό, πρόσωπο που ασκεί οποιαδήποτε ασφαλιστέα απασχόληση που καθορίζεται στο Πρώτο Πίνακα του Νόμου, και που αναφέρονται πιο κάτω:

1. απασχόληση στην Κύπρο προσώπου με βάση σύμβαση εργασίας ή μαθητείας ή κάτω από τέτοιες περιστάσεις, από τις οποίες μπορεί να συναχθεί ύπαρξη σχέσης εργοδότη και εργοδοτούμενου, συμπεριλαμβανόμενης απασχόλησης στην Υπηρεσία της Δημοκρατίας

2. απασχόληση προσώπου με σύμβαση ή κάτω από τις περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πιο πάνω, όταν το πρόσωπο αυτό έχει τη συνήθη διαμονή του στην Κύπρο και υπηρετεί ως πλοίαρχος ή μέλος πληρώματος πλοίου υπό τη σημαία της Δημοκρατίας ή ως κυβερνήτης ή μέλος πληρώματος αεροσκάφους, του οποίου ο ιδιοκτήτης ή ο διαχειριστής έχει ως κύριο τόπο διεξαγωγής των εργασιών του την Κύπρο
3. απασχόληση σ' οποιαδήποτε φυλακή στη Δημοκρατία προσώπου που εκτίει ποινή φυλάκισης
4. εκπαίδευση στην Κύπρο προσώπου με βάση πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης
5. απασχόληση προσώπου κάτω από οποιοσδήποτε περιστάσεις σε ιδιωτική εταιρεία, στην οποία είναι μέτοχος
6. άσκηση του λειτουργήματος του κληρικού.
7. απασχόληση προσώπου, πολίτη της Δημοκρατίας, στις Διπλωματικές Αποστολές της Δημοκρατίας στο εξωτερικό, με καθεστώς επιτόπιου προσωπικού, εφόσον δεν ασφαρίζεται δυνάμει της νομοθεσίας του δεχόμενου κράτους

Οι πιο κάτω θεωρούνται σαν εξαιρούμενες απασχολήσεις:

1. απασχόληση οποιοσδήποτε μέλους των ναυτικών, στρατιωτικών και αεροπορικών δυνάμεων οποιασδήποτε άλλης χώρας, εκτός από την Κυπριακή Δημοκρατία
2. απασχόληση στη δημόσια ή διπλωματική υπηρεσία οποιασδήποτε άλλης χώρας, άλλης από την Κυπριακή Δημοκρατία, όταν το πρόσωπο που απασχολείται προσλαμβάνεται εκτός Κύπρου
3. απασχόληση στην υπηρεσία του/της συζύγου του προσώπου που απασχολείται
4. απασχόληση προσώπου που δεν έχει τη συνήθη διαμονή του στην Κύπρο ή σε άλλο κράτος μέλος, στην υπηρεσία εργοδότη, ο οποίος δεν έχει ούτε τη συνήθη διαμονή του ή την έδρα του στην Κύπρο ούτε τον τόπο διεξαγωγής εργασιών στην Κύπρο
5. γεωργική απασχόληση στην υπηρεσία του πατέρα ή της μητέρας

Μέθοδος καταβολής εισφορών και ευθύνη για την καταβολή / αποκοπή τους

1. Οι εισφορές των μισθωτών στο ΓΕΣΥ θα παρακρατούνται από τον εργοδότη από τις συνολικές αποδοχές του μισθωτού (όπως αυτές ορίζονται στην σχετική νομοθεσία των Κοινωνικών Ασφαλίσεων), και μαζί με τις αντίστοιχες εισφορές του εργοδότη θα καταβάλλονται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως γίνεται και για τις ανάλογες εισφορές των Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το ανώτατο όριο των ετήσιων ασφαλιστέων αποδοχών για μισθωτούς που ισχύει για σκοπούς εισφοράς στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση του ΓΕΣΥ.
2. Οι εισφορές των αυτοτελώς εργαζομένων στο ΓΕΣΥ πάνω στα ποσά για ασφαλιστέες αποδοχές που προνοούνται για τις εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλονται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ οι εισφορές για εισοδήματα του αυτοτελούς εργαζομένου πέραν των ποσών αυτών καταβάλλονται στον Έφορο Φορολογίας.
3. Οι εισφορές πάνω στις συντάξεις παρακρατούνται από το πρόσωπο που πληρώνει τις συντάξεις και καταβάλλει τις εισφορές αυτές στον Έφορο Φορολογίας, εκτός από τις συντάξεις που καταβάλλονται στους συνταξιούχους από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίες παρακρατούνται και καταβάλλονται στο ΓΕΣΗ. Οι εισφορές πάνω σε συντάξεις που λαμβάνονται από το εξωτερικό καταβάλλονται στον Έφορο Φορολογίας από τον ίδιο τον συνταξιούχο.
4. Οι εισφορές πάνω στις αμοιβές αξιωματούχων αποκóπτονται από την Δημοκρατία ή το πρόσωπο που πληρώνει την αμοιβή και καταβάλλονται στον Έφορο Φορολογίας.
5. Οι εισφορές πάνω σε μερίσματα ή τόκους που εισπράττει φυσικό πρόσωπο από πηγές εντός της Κύπρου αποκóπτονται από το πρόσωπο που τα/τους καταβάλλει (όπως και στην περίπτωση της έκτακτης αμυντικής εισφοράς πάνω στα ανάλογα εισοδήματα) και καταβάλλονται στον Έφορο Φορολογίας.

6. Οι εισφορές πάνω σε ενοίκια που εισπράττει φυσικό πρόσωπο από πηγές εντός της Κύπρου αποκóπτονται από το πρόσωπο που πληρώνει τα ενοίκια, εφόσον το πρόσωπο αυτό είναι εταιρεία, συνεταιρισμός, η Κυπριακή Δημοκρατία ή αρχή τοπικής διοίκησης (όπως ισχύει και στην περίπτωση της έκτακτης αμυντικής εισφοράς) και καταβάλλονται στον Έφορο Φορολογίας.
7. Οι εισφορές στο ΓΕΣΥ πάνω σε ενοίκια που εισπράττει φυσικό πρόσωπο από πηγές εντός της Κύπρου από άλλο φυσικό πρόσωπο και για τις οποίες δεν γίνεται παρακράτηση σύμφωνα με την παράγραφο 6 πιο πάνω καταβάλλονται στον Έφορο Φορολογίας από το ίδιο το φυσικό πρόσωπο που εισπράττει τα ενοίκια.
8. Οι εισφορές στο ΓΕΣΥ πάνω σε εισοδήματα από το εξωτερικό ή πάνω σε οποιαδήποτε άλλα εισοδήματα που δεν αναφέρονται ρητά πιο πάνω καταβάλλονται από το ίδιο το φυσικό πρόσωπο που τα εισπράττει στον Έφορο Φορολογίας.
9. Σημειώνεται ότι το συνολικό ποσό των ετησίων εισοδημάτων ενός φυσικού προσώπου πάνω στο οποίο καταβάλλονται εισφορές στο ΓΕΣΥ είναι Ευρώ 180.000.
10. Αναμένεται ότι σύντομα θα δοθούν περισσότερες πρακτικές οδηγίες για την αποκοπή και καταβολή των πιο πάνω εισφορών στο ΓΕΣΥ.

Επικοινωνία

Νεόφυτος Νεοφύτου

Head of Tax

N.Neofytou@bakertilly.com.cy

Μάριος Χρυσάνθου

Senior, Tax Advisory Services

M.Chrysanthou@bakertilly.com.cy

Διευθύση

Λευκωσία

Γωνιά Γ. Χατζοπούλου &
30 Γρίβα Διγενή

1066, Λευκωσία, Κύπρος

T: +357 22 458500

F: +357 22 751648

info@bakertilly.com.cy

www.bakertilly.com.cy